

Sygn. akt V KK 46/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
sprawy **B. Ś.** w przedmiocie wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Okręgowego w G. z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. V Ka (...)
zmieniającego wyrok łączny Sądu Rejonowego w G.
z dnia 16 lutego 2021 r., sygn. II K (...)
na podstawie art. 535§3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. N. D. K. (Kancelaria Adwokacka w (....)) – obrońcy z urzędu skazanego kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa 80/100), w tym 23% VAT za sporządzenie i wniesienia kasacji,**
- 3. zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w G. wyrokiem łącznym z dnia 16 lutego 2021 r., sygn. akt II K (...), wydanym w sprawie skazanego B. Ś. skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami:

1. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w C. z dnia 30.04.2019 r. w sprawie II K (...), którym połączono kary orzeczone wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 30.11.2015 r. w sprawie sygn. akt II K (...), wyrokiem Sądu Rejonowego w G.

z dnia 18.01.2017 r. w sprawie sygn. akt II K (...), wyrokiem Sądu Rejonowego w C. z dnia 3.01.2019 r. w sprawie sygn. akt II K (...) i wymierzono karę łączną 17 lat pozbawienia wolności; kara jest wykonywana;

2. wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 26.07.2019 r. w sprawie sygn. akt II K (...) za przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 276 k.k. popełnione w dniu 18.10.2016 r., za które wymierzono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; kara nie została wykonana;

– połączył karę łączną pozbawienia wolności oraz karę pozbawienia wolności wymierzając w ich miejsce karę łączną 17 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. Pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach objętych wyrokiem łącznym pozostawił do odrębnego wykonania. Na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres odbywania kary.

Na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i jego obrońcę Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 22 lipca 2021 r., sygn. akt V Ka (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną wobec skazanego karę łączną pozbawienia wolności obniżył do 17 lat.

Z kasacją od wyroku Sądu odwoławczego wystąpił obrońca skazanego. Skarżąca zarzuciła rażące naruszenie prawa procesowego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku, tj. art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego orzeczenia, wydanego z naruszeniem przepisów, a mianowicie art. 4 k.k., art. 366 § 1 k.p.k. art. 410 k.p.k., 570 k.p.k. polegającym na niewyjaśnieniu i nie wzięciu pod uwagę wszystkich istotnych okoliczności sprawy w przedmiocie wydania wyroku łącznego oraz rażące naruszenie prawa materialnego, mogące mieć istotny wpływ na treść wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. i 86 § 1 k.k. w brzmieniu sprzed nowelizacji dokonanej na podstawie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie zawarcia układu w związku z wystąpieniem COVID-19 w zw. z art. 81 ust. 1 tej ustawy, podczas gdy prawidłowe zastosowanie art. 4 § 1 k.k. w związku z art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz 86 k.k. obligowało do zastosowania przepisów po nowelizacji.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca skazanego wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia oraz uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, co umożliwiałoby oddalenie jej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.).

Rozważania wypada rozpocząć od zarzutu najdalej idącego, a mianowicie wskazującego na niewłaściwe rozpoznanie podniesionego w obu apelacjach (także w „uzupełnieniu” apelacji obrońcy) zarzutu obrazy prawa materialnego. W tym zakresie argumentacji wyrażonej w kasacji nie sposób przyznać racji. Sąd Najwyższy w pełni podziela argumentację wyrażoną w tym zakresie w uzasadnieniu postanowienia z 13.10.2021 r., I KZP 2/21 (OSNK 2021, nr 11-12, poz. 44), którą – ze względu na doniosłość problemu sformułowanego w kasacji – należy przytoczyć *in extenso*:

1. przepisy art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 171; dalej jako Tarcza 4.0) mają w stosunku do art. 4 § 1 k.k. charakter przepisów wyjątkowych, czy inaczej mówiąc takich, które modyfikując ostatnio wymienioną regulację razem z nią współwyznaczają treść normy prawnej;
2. przepisy art. 81 ust. 1 i 2 Tarczy 4.0 zawierają zwroty jednoznaczne, które nie odnoszą się do kwestii łączenia kar prawomocnie orzeczonych do dnia 23 czerwca 2020 r. z karami prawomocnie orzeczonymi po tej dacie. Mając zaś na uwadze fakt, że ww. regulacje są przepisami modyfikującymi art. 4 § 1 k.k., czyli inaczej mówiąc, wprowadzającymi wyjątki od statuowanej w nim zasady prawa intertemporalnego, nie podlegają one wykładni rozszerzającej. Art. 81 ust. 1 i 2 Tarczy 4.0 wprowadzają więc wyjątki od zasady wyrażonej w art. 4 § 1 k.k., a ten ostatni przepis znajduje zastosowanie w zakresie nieuregulowanym art. 81 ust. 1 i 2 Tarczy 4.0;

3. przepisy art. 81 ust. 1 i 2 ustawy z 2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19 nie wyłączają stosowania art. 4 § 1 k.k. w sytuacji, gdy tylko jedna z kar, których połączenie sąd rozważa w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego, została prawomocnie orzeczona do dnia 23 czerwca 2020 r. albo po tej dacie.

Podsumowując rozważania w tej części uznać należało, że ustawa nowelizacyjna może zawierać klauzule wyłączające stosowanie ogólnych reguł intertemporalnych, czyli stanowić *lex specialis* w odniesieniu do unormowania zawartego w art. 4 § 1 k.k. Takim przepisem szczególnym jest właśnie, w realiach niniejszej sprawy, art. 81 ust. 1 Tarczy 4.0, skoro wszystkie kary zostały prawomocnie orzeczone przed dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. 24 czerwca 2020 r. To zaś obligowało Sąd Rejonowy do stosowania przepisów o karze łącznej w kształcie nadanym nowelami Kodeksu karnego z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. poz. 396) oraz z dnia 11 marca 2016 r. (Dz. U. poz. 437 z późn. zm.), co niewątpliwie miało miejsce i zasadnie zyskało aprobatę Sądu odwoławczego.

Odnosząc się do zarzutów rażącego naruszenia prawa procesowego, które w znacznej mierze skonkretyzowane zostały dopiero w uzasadnieniu kasacji – pomimo, że pożądanę było ujęcie okoliczności tam podniesionych w konkretne zarzuty *petitum* – podnieść należało, co następuje.

1. Zarzut podniesiony w piśmie zatytułowanym „uzupełnienie apelacji” pokrywał się z zarzutem sformułowanym w apelacji samego skazanego i bezspornie został rozpoznany, o czym przekonują pisemne motywy wyroku Sądu odwoławczego;
2. Zarzut niezgromadzenia przez Sąd Rejonowy kompletnego materiału dowodowego, niezależnie od tego, że dotyczy postępowania przed Sądem I instancji, a więc jest zarzutem „niekasacyjnym”, jest niezasadny w stopniu oczywistym, albowiem zakres zgromadzonego materiału, a ściślej – odpisów wyroków skazujących był wystarczający, skoro – po myśli art. 85 § 2 k.k. i art. 86 § 4 k.k. w brzmieniu sprzed nowelizacji przepisami Tarczy 4.0 podstawą orzeczenia kary łącznej mogły być także inne kary łączne (a nie wyłącznie jednostkowe), w tym także – orzeczone we wcześniej zapadłym prawomocnym wyroku łącznym.

Odpisem wyroku łącznego Sądu Rejonowego w C. z dnia 30.04.2019 r. (II K (...)), oba Sądy orzekające w sprawie niniejszej bezspornie zaś dysponowały.

3. Z przyczyn, o których mowa w punkcie poprzedzającym, niezasadny w stopniu oczywistym okazał się również zarzut rzekomego pominięcia w toku procedowania niektórych wyroków mających mieć znaczenie w toku procedowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego. Tymczasem wyrokiem Sądu *meriti* bezspornie objęto karę orzeczoną wyrokiem łącznym SR w C. z 30.04.2019 r., którym to z kolei połączono kary orzeczone wyrokami, na które wskazuje się w kasacji, a więc wyrokiem łącznym SR w P. z 30.11.2015 r. (II K (...)), wyrokiem SR w G. z 18.01.2017 r. (II K (...)), wyrokiem SR w C. z 3.01.2019 r. (II K (...)).

4. Zarzut niewzięcia pod uwagę aktualnej opinii o skazanym zdaje się pomijać wyniki postępowania apelacyjnego, w którego toku Sąd Okręgowy uzyskał aktualną opinię penitencjarną dotyczącą skazanego. Zasadnie jednak w uzasadnieniu wyroku przyjęto, że opinia ta nie zmieniła się jednak w istotnym stopniu i trudno na jej podstawie pozytywnie ocenić dotychczasową postawę skazanego. Nawet niewypowiedzenie się wprost, co do argumentacji apelacji skazanego, że Sąd Okręgowy w S. postanowieniem dnia 17 lipca 2020 r. uchylił wymierzoną karę dyscyplinarną, jak również, iż skazany nigdy nie był uczestnikiem programu E. ma znaczenie subminimalne i niemające żadnego wpływu na treść wyroku Sądu odwoławczego, skoro B. Ś. jest recydywistą penitencjarnym, a karany dyscyplinarnie był aż 61 razy, a pomimo tych okoliczności kara łączna orzeczona przez Sąd *meriti* została – w pewnym stopniu – złagodzona w instancji odwoławczej.

Na sam koniec, odnosząc się na koniec do zarzutu naruszenia art. 440 k.p.k. przypomnieć należy, że przepis ten nie ogóle nie przystaje do sytuacji rozważenia, lecz niepodzielenia przez Sąd odwoławczy argumentacji apelacji. Skoro podniesione w zwykłym środku zaskarżenia zarzuty były niezasadne, nie było podstaw do uznania zaskarżonego wyroku Sądu pierwszej instancji za rażąco niesprawiedliwy. Nieskorzystanie więc z regulacji określonej w powołanym wyżej przepisie stanowi wyraz przekonania sądu o sprawiedliwości wyroku (zob. postanowienia SN z 25.03.2003 r., III KKN 129/01; z 1.10.2020 r., II KK 257/20).

Uwzględniając powyżej przedstawioną argumentację, wobec niestwierdzenia jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia kasacji, podlegała ona oddaleniu jako oczywiście bezzasadna.

Jednocześnie, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono skazanego od obowiązku poniesienia kosztów postępowania kasacyjnego, uwzględniając jego aktualną sytuację i prognozę wieloletniej izolacji penitencjarnej, utrudniające uiszczenie tychże należności.

O wynagrodzeniu obrońcy z urzędu za sporządzenie i wniesienie kasacji w sprawie, w kwocie 360 zł orzeczono w oparciu o art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1651 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 18). Przedmiotowa suma podlegała następnie powiększeniu o 23% z tytułu podatku od towarów i usług.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.